

ÇED'LERDE 25 HEKTAR SINIRI VE DANIŞTAY KARARI

Prof. Dr. Mustafa TOPALOĞLU

1. Türkiye'de ÇED Yönetmeliği Düzenlemelerinin Gelişimi

Maden Kanunu'nuna aykırı birtakım düzenlemeler getiren 07.02.1993 gün ve 21489 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Çevresel Etki Değerlendirilmesi (ÇED) Yönetmeliği, 06.06.2002 tarihinde yürürlükten kaldırılmıştır. Bu yerine çıkarılan 06.06.2002 Tarih ve 24777 sayılı Resmi Gazete'de yayınlanan ÇED Yönetmeliğinde madencilik uygulamasında birtakım kolaylıklar getirilmişti.

2010 yılından sonra 30 Haziran 2011 tarih ve 27980 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan ÇED Yönetmeliği, 3 Ekim 2013 Tarih ve 28784 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan ÇED Yönetmeliği ile değiştirilmiştir. En son olarak 25 Kasım 2014 Tarih ve 29186 sayılı Resmi Gazete'de yeni ÇED Yönetmeliği yayımlanmıştır. Çevre ve Şehircilik Bakanlığı, önceki ÇED Yönetmeliğinin bir kaç maddesini değiştirmek yerine sanki yeni esaslara göre bir ÇED Yönetmeliği yapmış gibi ÇED Yönetmeliğinin tamamını Resmi Gazete'de yayımlama yoluna gitmektedir. 25 Kasım 2014 tarihli yeni ÇED Yönetmeliği'nde de aynı yol izlenmiştir.

Halen yürürlükte bulunan 2014 tarihli ÇED Yönetmeliğinde de 26.05.2017 tarih ve 30077 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan bazı değişiklikler yapılmıştır. İnceleme konumuz olan bu değişiklikle ÇED Yönetmeliğinin Ek.1-27 (a) maddesine "*Ruhsat alanı büyüklüğüne bakılmaksızın 25 hektar ve üzeri çalışma alanında (Kazı ve döküm alanı toplamı olarak) açık işletmeler,*" ve Ek.2 - 49 (a) maddesine "*Ruhsat alanı büyüklüğüne bakılmaksızın 25 hektara kadar çalışma alanında (kazı ve döküm alanı toplamı olarak) açık işletme yöntemi ile madenlerin çıkarılması,*" şeklinde değişiklikler yapılmıştır. Madencilik sektörü açısından kesin belirlemeler getirerek EK.1 ile EK.2 arasındaki sınırı yoruma bırakmayacak şekilde ayıran söz konusu değişikliği yerinde bulmaktayız. Ne var ki, Danıştay 14. Dairesi, çevreci bir derneğin açtığı iptal davası sonucu 2017 tarihinde yapılan bu olumlu değişiklikleri hukuka uyarlı bulmayarak yürütmesinin durdurulmasına karar vermiştir.

2. Çevresel Etki Değerlendirmesine Tabi Projeler

Uygulamada "Büyük ÇED" olarak da adlandırılan çevreye daha fazla etkisi söz konusu olabilecek madencilik projeleri, Çevresel Etki Değerlendirme sürecinden geçmektedir.

ÇED Yönetmeliğinin 7. maddesinde,

- a) Ek-1 listesinde yer alan projelere,
- b) Ek-2 listesinde yer alıp da"ÇED Gereklidir" kararı verilen projelere,
- c) Kapsam dışı değerlendirilen projelere ilişkin kapasite artırımı ve/veya genişletilmesinin planlanması halinde, mevcut proje kapasitesi ve kapasite artışları toplamı ile birlikte projenin yeni kapasitesi Ek-1 listesinde belirtilen eşik değer veya üzerinde olan projelere,

ÇED Raporu alınması zorunluluğu getirilmiştir.

Çevresel Etki Değerlendirmesine tabi projeler, ÇED Yönetmeliğinin 7. maddesine göre, EK-1 listesinde yer alan projelerdir. ÇED Yönetmeliğinin Madencilik projeleri ile ilgili EK-1 listesinin 27.maddesine göre;

a) (Değişik bend: 26.05.2017 - 30077 s. R.G. Yön./13. md.) **Ruhsat alanı büyüklüğüne bakılmaksızın 25 hektar ve üzeri çalışma alanında (Kazı ve döküm alanı toplamı olarak) açık işletmeler,**

b) 150 hektarı aşan (Kazı ve döküm alanı toplamı olarak) çalışma alanında açık işletme yöntemi ile kömür çıkarma,

c) Biyolojik, kimyasal, elektrolitik ya da ısıl işlem yöntemleri uygulanan cevher zenginleştirme tesisleri ve/veya bu zenginleştirme tesislerine ilişkin atık tesisleri,

ç) 400.000 ton/yıl ve üzeri kırma, eleme, yıkama ve cevher hazırlama işlemlerinden en az birini yapan tesisler.

Çevresel etki değerlendirmesine tabidir.

ÇED Raporu hazırlama işlemlerine öncelikle ÇED Yönetmeliğinde belirtilen formatta hazırlanan dosya ile Çevre ve Şehircilik Bakanlığına başvurulmaktadır. Bu başvuru üzerine Çevre Bakanlığı, sunulan projeye ilgili genel değerlendirme ve bilgilendirme amacıyla bir komisyon oluşturur. Bu komisyon, halkın katılımı toplantısı öncesinde proje sahibi tarafından projeyi tanıtıcı bilgilerin nasıl duyurulacağını kararlaştırır.

ÇED Yönetmeliğinin 9. maddesinde Halkı yatırım hakkında bilgilendirmek, projeye ilişkin görüş ve önerilerini almak üzere, Bakanlıkça yeterli verilmiş kurum/kuruluşlar ve proje sahibinin katılımı ile Bakanlıkça belirlenen tarihte, projeden en çok etkilenmesi beklenen ilgili halkın kolaylıkla ulaşabileceği Valilikçe belirlenen merkezi bir yer ve saatte Halkın Katılımı Toplantısı düzenleneceği öngörülmektedir. Bakanlıkça yeterli verilmiş kurum/kuruluşlar toplantı tarihini, saatini, yerini ve konusunu belirten bir ilanı; projenin gerçekleştirileceği yörede yayınlanan yerel süreli yayın ile birlikte yaygın süreli yayın olarak tanımlanan bir gazetede toplantı tarihinden en az on (10) takvim günü önce yayınlatır.

Halkın Katılımı Toplantısı, Çevre ve Şehircilik İl Müdürünün veya görevlendireceği bir yetkilinin başkanlığında yapılır. Toplantıda; halkın, proje

hakkında bilgilendirilmesi, görüş, soru ve önerilerinin alınması sağlanır. Başkan, katılımcılardan görüşlerini yazılı olarak vermelerini isteyebilir. Toplantı tutanağı, bir sureti Valilikte kalmak üzere Bakanlığa gönderilir. Valilik, Halkın Katılımı Toplantısı ile halkın görüş ve önerilerini bildirebileceği süreç ile ilgili zamanlama takvimini ve iletişim bilgilerini halka duyurur. Halkın görüş ve önerileri, zamanlama takvimi içerisinde Komisyona sunulur. Komisyon üyeleri, kapsam belirlemesi öncesinde proje uygulama yerini inceleyebilir, kendilerine iletilen tarihe göre Halkın Katılımı Toplantısına katılabilirler. Bakanlıkça yeterli verilmiş kurum/kuruluşlar tarafından halkı bilgilendirmek amacıyla broşür dağıtmak, anket, seminer gibi çalışmalar Halkın Katılımı Toplantısından önce yapılabilir veya internet sitesinden yayınlanabilir.

Nihai ÇED Raporunu yeni ÇED Yönetmeliğine göre on (10) takvim günü içinde halkın incelemesine açık tutulduktan sonra komisyonun çalışmalarını dikkate alarak proje hakkında "ÇED olumlu" ya da "ÇED olumsuz" kararını verir. ÇED olumlu kararı verilmesi durumunda; söz konusu Madencilik faaliyetinin çevreye zarar verici bir etkisinin olmadığı ya da alınacak önlemlerle yaratacağı olumsuz etkinin kabul edilebilir seviyelere ineceği ortaya çıkmış demektir. Buna karşılık ÇED olumsuz kararı verilmesi halinde ise, hakkında ÇED raporu düzenlenen madencilik faaliyeti sonlandırılır.

3. Seçme ve Eleme Kriterleri Uygulanacak Projeler

ÇED Yönetmeliğinde yukarıdaki kadar büyük ölçekte çevre etkisi yaratmayacak madencilik projeleri Seçme ve Eleme kriterine tabi tutulmuştur. Buna göre doğrudan ÇED raporuna tabi olmayan maden çıkarma faaliyetleri ile, Seçme ve Eleme kriterinden geçmek durumundadır. Maden çıkarma faaliyetleri doğrudan ÇED raporuna tabi değilse mutlaka Seçme ve Eleme Kriterinden geçecektir. Seçme ve Eleme Kriteri uygulanmasına madencilik çevrelerinde küçük ÇED denilmektedir.

Nitelik ve kapsamı ne olursa olsun bütün madencilik projeleri ÇED sürecinden geçmek durumundadır. Ancak 7061 sayılı Kanunla getirilen teşvik sonucu, arama faaliyetleri sırasında, karot, kırıntı ve numune almak için yapılan sondaj ve diğer faaliyetler için ÇED aranmayacaktır. Yine arama faaliyetlerinden olan jeolojik haritalama, jeolojik etüt ve sismik çalışmalar ile bu tür faaliyetlere yönelik yüzeysel hazırlık işlemleri ÇED'ten muaf tutulmuştur. Arama Faaliyeti başlıklı 17.maddede yer alan ÇED muafiyetine ilişkin getirilen bu hükmün, açıkça arama ruhsat aşaması denilmediği için, işletme ruhsat aşamasında dahi işletme izin sahası dışında yapılacak arama faaliyetlerinde dahi uygulanma kabiliyeti bulunmaktadır.

Belirtilen bu istisna dışında madencilik faaliyetleri için ÇED Yönetmeliği Ek.4'e göre hazırlanacak proje tanıtım dosyaları Valiliklere (Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğüne) sunulur. Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü, öncelikle sunulan proje tanıtım dosyasının ÇED Yönetmeliği EK.1'e tabi olup olmadığını belirler. Proje tanıtım dosyasının EK-1'e tabi olduğu belirlenirse yukarıda belirtilen

işlemler uygulanır. Yok eğer ÇED Yönetmeliği EK-2'ye tabi ise o zaman Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü ilgili kurum ve kuruluşlardan görüş sorarak gerekli bilgi ve belgeleri toplanır. Valilik toplanan bilgi ve belgelere göre yapacağı inceleme sonunda söz konusu proje hakkında "ÇED Gerekli Değildir" veya "ÇED Gereklidir" kararı verir. ÇED Gerekli Değildir, kararı verilmişse ÇED alınmış demektir ve söz konusu projeye devam edilir.

ÇED gereklidir kararı verilmişse o zaman yukarıdaki doğrudan EK-1'e tabi faaliyetler gibi ÇED süreci devam ederek ÇED olumlu veya olumsuz kararını Bakanlık verir.

ÇED Yönetmeliğinin EK-2 Listesinin 49.maddesinde Seçme ve Eleme Kriterlerine Tabi olan Madencilik Faaliyetleri şu şekilde gösterilmiştir:

a) **(Değişik bend: 26.05.2017 - 30077 s. R.G. Yön./14. md.) Ruhsat alanı büyüklüğüne bakılmaksızın 25 hektara kadar çalışma alanında (kazı ve döküm alanı toplamı olarak) açık işletme yöntemi ile madenlerin çıkarılması,**

b) *Yıllık 5.000 m³ ve/veya 250.000 m² ve üzeri kapasiteli mermer ve dekoratif taşların kesme, işleme ve sayalama tesisleri,*

c) *1.000.000 m³/yıl ve üzerinde metan gazının çıkartılması ve depolanması,*

ç) *Karbondioksit, kaya gazı ve diğer gazların çıkartıldığı, depolandığı veya işlendiği tesisler, (Atölye tipi dolum tesisleri hariç)*

d) *Kırma, eleme, yıkama ve cevher hazırlama işlemlerinden en az birini yapan tesisler, (Ek-1 listesinde yer almayanlar)*

e) *Cevher zenginleştirme tesisleri ve/veya bu zenginleştirme tesislerine ilişkin atık tesisleri, (Ek-1 listesinde yer almayanlar)*

4. Danıştay'ın 2017 tarihli ÇED Yönetmeliği Değişikliğine İlişkin Kararı

İdare mahkemeleri, madencilik projelerini ve faaliyetlerinde işletme izin yada ocak alanına bakmaksızın ruhsat alanın tamamını dikkate alınarak ÇED sürecinin değerlendirilmesi yönünde ÇED iptali kararları vermekteydiler. Örneğin, açık ocak alanı 20 Hektar, işletme ruhsat sahası 95 Hektar olan bir maden ocağı ÇED Yönetmeliği EK-2 m.49/a hükmüne göre Valilikten "ÇED Gerekli değildir" kararı alarak faaliyet devam edebilmekteydiler. Ancak, İdare Mahkemeleri ruhsat alanın 25 Hektardan büyük olması nedeniyle ÇED Yönetmeliği EK-1 hükmüne göre ÇED Değerlemesinden (Büyük ÇED) geçmesi gerektiği nedeniyle Valiliğin verdiği ÇED Gerekli değildir kararları hakkında işlemin iptali yönünde karar vermektedir.

Bu sakıncaları ve olumsuz yorumu önlemek için Çevre ve Şehircilik Bakanlığı 26.05.2017 gün ve 30077 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan ÇED Yönetmeliği'nde eklemeler yapmıştır. Bu eklemeler EK-1 27/a maddesine ve EK-2 49/a maddesine "ruhsat alanı büyüklüğüne bakılmaksızın" şeklinde olmuştur.

Ancak bir çevre derneği, Danıştay 14. Daire, 2017/2082 E. sayılı dava dosyası üzerinden, ÇED Yönetmeliğinin belirtilen 2017 tarihli değişikliklerinin iptali için dava açmıştır. Danıştay, ÇED Yönetmeliğinin Ek.1 27/a ve Ek.2 49/a maddelerinde yapılan söz konusu değişikliğin yürütmesini durdurmuştur. Yönetmelikte yapılan diğer değişikliklere yönelik yürütmenin durdurulması taleplerini ise reddetmiştir. ÇED Yönetmeliğinin 2017 değişikliğinin sadece madencilikle ilgili kısımlarının yürütmesini durduran Danıştay'ın aşağıda kararının gerekçesine bakıldığında, Yüksek Mahkemenin madencilik sektörüne ne kadar olumsuz bir yaklaşımının olduğu görülmektedir. Aynı zamanda bu durum, madencilik ilgili diğer kamu sektörlerinde yeterince tanıtılmadığının da bir göstergesidir:

Danıştay'ın yürütmenin durdurulması kararının gerekçesi aşağıdaki gibidir: "25.11.2014 günlü 29186 sayılı ÇED Yönetmeliğinin Ek-1 listesinin Madencilik Projeleri başlıklı 27. Maddesinin (a) bendi "25 hektar ve üzeri çalışma alanında (kazı ve döküm alanı toplam olarak) açık işletmeler" şeklinde, Ek-2 listesinin Madencilik Projeleri başlıklı 49. Maddesinin (a) bendi ise madenlerin çıkarılması (Ek-1 listesinde yer almayanlar) şeklinde düzenlenmiştir.

Dava konusu yönetmeliğin Ek-1 listesinin madencilik projeleri başlıklı 27. Maddesinin (a) bendi ise ruhsat alanı büyüklüğüne bakılmaksızın 25 hektar ve üzeri çalışma alanında (kazı ve döküm alanı toplamı olarak) açık işletmeler şeklinde EK-2 listesinin madencilik projeleri başlıklı 49. Maddesinin (a) bendi ise ruhsat alanı büyüklüğüne bakılmaksızın 25 hektara kadar çalışma alanında (kazı ve döküm alanı toplamı olarak) açık işletme yöntemi ile madenlerin çıkarılması şeklinde düzenlenmiştir.

Davacı tarafından her iki bende eklenen "ruhsat alanı büyüklüğüne bakılmaksızın" ifadesinin iptali ve yürütmesinin durdurulması istenmiş, davalı idare tarafından yapılan bu değişiklik ile ilgili olarak ruhsat alanında yüzlerce yıl sürebilecek faaliyet için çevresel etki değerlendirmesi yapılmasının, çevresel etkilerin azaltılmasına yönelik taahhütlere bağlanmasının anlamlı ve etkili bir yöntem olmadığı, ruhsat alanının bütününe değil, faaliyet sahibinin belirleyeceği çalışma alanı esas alınarak çevresel etki değerlendirmesi yapılmasının ve aynı ruhsat sahasında yapılması planlanan madencilik projelerinin, alan içerisinde yapılan diğer faaliyet ile organik bir bağı bulunmasa dahi ruhsat bütünlüğünü koruyacak şekilde yönetmeliğin ilgili maddeleri gereği açık ocak madencilik faaliyeti kapasite artışı olarak değerlendirmek sureti ile yeni ÇED süreçleri ile önceki değerlendirmeleri kümülatif olarak revize etmenin çevresel açıdan en sağlıklı yöntem olduğu beyan edilmiştir.

Bir alanda maden zuhurunun ortaya çıkarılması ile başlayıp işletme ruhsatına bağlanan madene ait işletme ruhsat sahasının 25 hektardan fazla olması ve bu ruhsata bağlı olarak yapılacak madencilik projelerinin ise 25 hektardan daha küçük çalışma alanında etaplar halinde gerçekleştirilmek istenmesi durumunda, anılan madencilik projeleri için ÇED Yönetmeliğinin Ek-1 listesi kapsamında ÇED raporu düzenlenmesi gerekirken, dava konusu yönetmelik değişikliği ile ruhsat alanı büyüklüğüne bakılmaksızın sadece çalışma alanı büyüklüğüne göre maden çıkarılmasına ilişkin projenin ÇED'e tabi olup olmadığı belirlenebilecektir. Davalı idarece 24 hektarlık alanda çalışma yapacak olan ve ÇED gerekli değildir

kararı bulunan bir açık ocak işletmesi aynı ruhsat alanı içerisinde 1 hektarlık alanda dahi çalışma yapacak olsa, ÇED yönetmeliği Ek-1 kapsamında başvuru yaparak ÇED sürecinde değerlendirme zorunluluğunun olduğu, Maden Kanununun 7. Maddesi ve madencilik faaliyetleri izin yönetmeliği uyarınca da ÇED yönetmeliği kapsamında işlem yapılarak karar alınmadan işletme izni alınmasının mümkün olmadığı ifade edilmiş ise de; dairemizce ÇED süreçleri ve verilen ÇED kararlarına ilişkin açılan davalarda yapılan yargılamalar aşamasında görülmüştür ki, maden ocağı işletmesi kurmak isteyen girişimcilerce yönetmelikte belirlenen 25 hektar sınırı aşılmadan hazırlanan proje tanıtım dosyaları ile ÇED gerekli değildir kararları valiliklerden alınarak faaliyete başlanılmakta, ancak süreç içerisinde bazen denetimlerdeki eksiklik ya da yetersizlik nedeniyle çalışma sahası 25 hektarın çok üzerine çıkmakta, bazen de ilave maden ocağı çalışma sahası için başvurulara da ÇED gerekli değildir kararları verilerek toplamda 25 hektarın üzerindeki çalışma sahalarına kısım kısım verilen ÇED gerekli değildir kararları ile ocak sahaları genişletilmekte olup, davalı idarenin savunmasına bu yönüyle itibar edilmemiş, nesnel ve teknik bir gerekçeye, herhangi bir rapor, uzman görüşü ya da somut bilgi veya belgeye dayanmayan dava konusu yönetmelik kurallarında hukuka uyarlık görülmemiştir.” Danıştay bu gerekçe ile dava konusu çevresel etki değerlendirme yönetmeliğinin Ek-1 listesinin 27. Maddesinin (a) bendi ile Ek-2 listesinin 49. Maddesinin (a) bendi yönünden yürütmenin durdurulması isteminin kabulüne karar vermiştir.

Çevre ve Şehircilik Bakanlığı anılan Danıştay kararının yerine getirilmesi kapsamında Taşra Teşkilatına göndermiş olduğu 30.05.2018 tarih ve 76409 sayılı yazı ile, bundan böyle 25 hektar ve üzeri maden ruhsatlarıyla ilgili projelerde Bakanlığa başvurulmasını, 25 hektar ve üzerindeki ruhsatlara ilişkin Valiliklerde devam etmekte olan ÇED işlemlerinin yeni bir düzenleme yapıncaya kadar durdurulması gerektiğini bildirmiştir.

5. Danıştay Kararının Eleştirisi

Halen uygulanmakta olan 2011 tarihli ÇED Yönetmeliği, büyük ölçüde 2011/92 sayılı Avrupa Birliği Çevresel Etki Değerlendirilmesi Direktifinden alınmıştır. Zira AB direktifleri, Avrupa Birliği ile uyumlaştırma sürecinde Türkiye’de son dönemde yapılan mevzuat çalışmaları üzerinde önemli etkisi olmuştur.

2011/92 sayılı Direktifin EK-1 19.maddesinde “ Alan yüzeyi 25 hektarı geçen taşocakları veya açık ocak maden işletmeleri - Quarries and open-cast mining where the surface of the site exceeds 25 hectares” hükmü yer almaktadır. Buna göre alan olarak 25 hektarı geçen söz konusu maden işletmeleri EK-1’e tabi olmak dolayısıyla ÇED sürecinden geçeceklerdir. 2011/92 sayılı Direktifte “ruhsat (permit/licence)” ibaresi kullanılmayıp, ocak alanını ifade etmek üzere “alan (site)” ibaresi kullanılmıştır. Çevre ve Şehircilik Bakanlığı söz konusu direktifi aynen 2014 tarihli ÇED Yönetmeliğinin EK-1 listesini hazırlarken dikkate almıştır.

Bu arada 2011/92 sayılı ÇED Direktifinde 2014/52 sayılı Direktifle

değişiklik yapılmıştır. 2014/52 sayılı Direktifte EK'lerde belirtilen eşik değerlerde değişiklik yapılmamış ancak Üye Ülkelerin mevzuatlarında söz konusu eşik değerlerini somutlaştıracak belirtmeler yapabilmelerine izin verilmiştir. İşte buna uygun olarak Çevre ve Şehircilik Bakanlığı 2017 yılında Danıştay tarafından yürütmesi durdurulan fiili maden işletme izin alanını dikkate almış ve "ruhsat alanına bakılmaksızın" ibaresini ÇED Yönetmeliğine eklemiştir. Danıştay'ın yürütmeyi durdurma kararı, her şeyden önce çevreyi aşırı koruduğu için eleştirilen kaynak Avrupa Birliği düzenlemesini de aşan hatalı bir yorum olmuştur.

Öte yandan etap etap küçük işletme izni alanları alınarak söz konusu hükmün kötüye kullanıldığı, 25 hektarlık alanların aşıldığını Bakanlığın denetleyemediği gerekçesi de bir hukuk normunun hukuka uyarlılığını denetlemede geçerli bir gerekçe olarak kabul edilemez. İdari denetimin işlemediğini peşinen kabul ederek yorum yapmak hiçbir zaman hukuki ve modern bir yorum tarzı olamaz. Böyle bir yoruma tarzı İdari Yargılama Usulü Kanununun 2.maddesi ile yasaklanan idare mahkemelerinin idare yerine geçerek karar vermeleri anlamına gelir. Eğer Çevre ve Şehircilik Bakanlığı taşra teşkilatı bu tür çevre hukuku ihlallerini yeterince denetleyemiyorsa bunun yaptırımını 5237 sayılı Türk Ceza Kanununda belirlenmiştir.

6. Çözüm Önerisi

Çevre ve Şehircilik Bakanlığı, Danıştay'ın yürütmenin durdurma kararı vermesinin ardından yeni bir değişiklik çalışmasına başlamıştır. Mevzuat Hazırlama Usul ve Esasları Hakkında Yönetmelik m. 6(2) uyarınca yönetmelik tasarıları hazırlanırken, kamu kurumu niteliğinde meslek kuruluşları ile sivil toplum kuruluşlarının görüşlerinden yararlanılacağı belirtilmiştir. Çevre ve Şehircilik Bakanlığının Mevzuat Hazırlama Yönetmeliğinin anılan hükmü gereği değiştirilecek ÇED Yönetmeliğinden etkilenecek madencilikle ilgili sektör kuruluşlarının görüşlerini almasında yarar vardır.

Danıştay 14.Dairesinin E.2017/2082 sayılı yürütmenin durdurulması kararının gerekçesi AB'nin 2011/92 ve 2014/52 sayılı Direktif hükümleri dikkate alınarak şu şekilde bir düzenleme yapılabilir:

"EK-1 27(a) Ruhsat alanı büyüklüğü dikkate alınmaksızın ve aynı ruhsat alanında daha önce alınmış ÇED alanları da dâhil 25 hektar ve üzeri çalışma alanında (Kazı ve döküm alanı toplamı olarak) açık işletmeler,

EK-2 49 (a) Ruhsat alanı büyüklüğü dikkate alınmaksızın daha önce alınmış ÇED alanları da dâhil 25 hektara kadar çalışma alanında (Kazı ve döküm alanı toplamı olarak) açık işletmeler,"